

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVI, BROJ 18, ZAGREB, 14. VELJAČE 2024. ISSN 0027-7932

S A D R Ź A J

	STRANICA
297 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravosuđnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije	1
298 Zakon o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici	5
299 Pravilnik o stranim jezicima	6
300 Pravilnik o očuvanju i održivoj uporabi biljnih genetskih izvora	7
301 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi intervencija za potporu ulaganjima u primarnu poljoprivrednu proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.	9
302 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-1621/2023 od 6. veljače 2024.	10

HRVATSKI SABOR

297

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVOSUĐNOJ SURADNJI U KAZNENIM STVARIMA S DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravosuđnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. veljače 2024.

Klasa: 011-02/24-02/08

Urbroj: 71-10-01/1-24-2

Zagreb, 8. veljače 2024.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVOSUĐNOJ SURADNJI U KAZNENIM STVARIMA S DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE

Članak 1.

U Zakonu o pravosuđnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (»Narodne novine«, br. 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17., 68/18., 70/19. i 141/20.) u članku 1. stavku 2. podstavku 18. na kraju rečenice umjesto točke stavljaju se zarez, a iza podstavka 18. dodaju se podstavci 19. i 20 koji glase:

»– Direktiva (EU) 2022/211 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2022. o izmjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/465/PUP u pogledu njezina usklađivanja s pravilima Unije o zaštiti osobnih podataka (SL L 37, 18. 2. 2022.),

– Direktiva (EU) 2022/228 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2022. o izmjeni Direktive 2014/41/EU u pogledu njezina usklađivanja s pravilima Unije o zaštiti osobnih podataka (SL L 39, 21. 2. 2022.).«.

Članak 2.

U članku 2. dodaje se točka 35. koja glasi:

» 35. pravna pomoć i suradnja – je svaki oblik pravne pomoći i suradnje koji nije obuhvaćen oblicima pravosudne suradnje iz članka 1. stavka 1. ovog Zakona, a obuhvaća oblike suradnje poput dogovaranja, osnivanja zajedničkog istražnog tima, posredovanje Eurojusta i Europske pravosudne mreže u kaznenim stvarima te pravne pomoći u okviru prekograničnih dokaznih radnji.«

Članak 3.

Naslov iznad članka 10. mijenja se i glasi: »*Obostrana kažnjivost*«.

Članak 10. mijenja se i glasi:

»(1) Kada nadležno domaće pravosudno tijelo odlučuje o priznanju i izvršenju odluke stranog pravosudnog tijela iz članka 1. ovoga Zakona, provjerit će obostranu kažnjivost ovisno o načinu kako je to propisano ovim Zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadležno domaće pravosudno tijelo izvršit će odluku stranog pravosudnog tijela iz članka 1. stavka 1. točaka 1. do 5. i 8. ovoga Zakona bez provjere obostrane kažnjivosti, a država izdavanja označila ih je kao sljedeća djela:

- pripadanje zločinačkoj organizaciji,
- terorizam,
- trgovanje ljudima,
- spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija,
- nedopuštena trgovina opojnim drogama i psihotropnim tvarima,
- nedopuštena trgovina oružjem, streljivom i eksplozivima,
- korupcija,
- prijevarena, uključujući i one koje utječu na financijske interese Europskih zajednica u smislu Konvencije od 26. srpnja 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica,
- pranje novca,
- krivotvorenje valute, uključujući i euro,
- računalni kriminalitet,
- djela protiv okoliša, uključujući i nedopuštenu trgovinu ugroženim životinjskim vrstama i vrstama i sortama ugroženih biljaka,
- omogućavanje neovlaštenog ulaska i boravka,
- ubojstvo, teška tjelesna ozljeda,
- nedopuštena trgovina ljudskim organima i tkivom,
- otmica, protupravno oduzimanje slobode i držanje talaca,
- rasizam i ksenofobija,
- organizirana ili oružana pljačka,
- nedopuštena trgovina kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela,
- varanje,
- reketarenje i iznuda,
- krivotvorenje i piratstvo proizvoda,
- krivotvorenje i trgovina administrativnim ispravama,
- krivotvorenje sredstava plaćanja,
- nedopuštena trgovina hormonskim supstancijama i drugim tvarima za poticanje rasta,
- nedopuštena trgovina nuklearnim i radioaktivnim materijalima,
- trgovina ukradenim vozilima,

- silovanje,
- podmetanje požara,
- kaznena djela iz nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda,
- protupravno oduzimanje letjelica/plovnih objekata,
- sabotaža.«

(3) Kad nadležno domaće pravosudno tijelo izdaje odluke iz članka 1. stavka 1. točaka 1. do 5. i 8. ovoga Zakona, koje se odnose na djelo za koje se može izreći kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode u trajanju od tri godine ili više, a u slučaju priznanja novčane kazne bez obzira na visinu propisane kazne, označit će u standardnom obrascu da se radi o djelu iz stavka 2. ovoga članka.«

Članak 4.

U članku 12.r stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Podaci i dokazi koji su zakonito prikupljeni u okviru zajedničke istrage mogu se koristiti u sljedeće svrhe:

- a) u svrhu za koju je osnovan zajednički istražni tim,
- b) uz suglasnost druge države članice koja sudjeluje u zajedničkom istražnom timu za otkrivanje, istraživanje i progon drugih kaznenih djela,
- c) za sprječavanje neposredne i ozbiljne prijetnje javnoj sigurnosti,
- d) u druge svrhe sukladno dogovoru država članica koje čine zajednički istražni tim.«

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Ako informacije koje se upotrebljavaju u svrhe iz stavka 1. ovoga članka točaka (b), (c) i (d) uključuju osobne podatke, one se obrađuju samo u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje zaštita fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija.«

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 5.

Iza članka 12.v dodaju se naslovi iznad članaka i članci 12.z i 12.aa koji glase:

»*Odobrenje za prekogranično provođenje posebnih dokaznih radnji*

Članak 12.z

(1) Ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, država članica Europske unije ili država stranka Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma koja u okviru pretkaznenog ili kaznenog postupka u svojoj državi provodi dokaznu radnju koja bi odgovarala posebnim dokaznim radnjama nadziranog prijevoza i isporuke predmeta kaznenog djela ili tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta, ovlaštena je nastaviti provoditi tu dokaznu radnju i na državnom području Republike Hrvatske, ako je Republika Hrvatska dala odobrenje.

(2) Nadzirani prijevoz i isporuka predmeta kaznenog djela ili tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta na državnom području Republike Hrvatske odobrit će Županijski sud u Zagrebu na temelju obrazloženog pisanog zahtjeva države članice ili države stranke Konvencije za provedbu Schengenskog sporazuma koja je naložila provođenje te dokazne radnje u okviru svog postupka.

(3) Odobrenje će se dati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

– ako bi se nadzirani prijevoz ili isporuka predmeta kaznenog djela ili tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta mogli odrediti u usporedivom domaćem predmetu i

– ako provođenje tih dokaznih radnji ne bi izazvalo ozbiljnu opasnost za život, zdravlje, tjelesni integritet ili slobodu osobe, zbog posebnih svojstava robe ili skupine počinitelja.

(4) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka nadležno tijelo države članice Europske unije ili države stranke Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma mora podnijeti Županijskom sudu u Zagrebu prije provođenja dokazne radnje na državnom području Republike Hrvatske.

(5) Ako zbog posebno žurnih razloga nadležno tijelo države članice ili države stranke Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma nije moglo podnijeti zahtjev Županijskom sudu u Zagrebu prije ulaska nadziranog objekta na državnom području Republike Hrvatske, odmah će obavijestiti Županijski sud u Zagrebu kako je tijekom provođenja posebne dokazne radnje prijeđena državna granica Republike Hrvatske. Uz obavijest u kojoj su navedeni razlozi za prelazak državne granice bez prethodnog odobrenja dostavlja se i zahtjev iz stavka 2. ovoga članka. Uz zahtjev će se dostaviti i odluka pravosudnog tijela kojom je naloženo provođenje posebne dokazne radnje na državnom području države moliteljice.

Prekogranično provođenje posebnih dokaznih radnji

Članak 12.a.a

(1) Kada se u okviru domaćeg postupka provode posebne dokazne radnje nadziranog prijevoza i isporuke predmeta kaznenog djela ili tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta koje bi se trebale nastaviti provoditi izvan područja Republike Hrvatske, a na području druge države članice Europske unije ili države stranke Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, državno odvjetništvo koje postupa u predmetu zatražit će odobrenje od te države prije negoli je prijeđena njezina državna granica.

(2) Obrazloženi pisani zahtjev zajedno s nalogom suca istrage za provođenje posebne dokazne radnje dostavit će se nadležnom tijelu druge države članice Europske unije ili države stranke Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma. Zahtjev se dostavlja i u prijevodu na službeni jezik zamoljene države.

(3) Kad zbog posebno žurnih razloga nije bilo moguće obavijestiti nadležno tijelo iz stavka 2. ovoga članka prije ulaska na državno područje država članica Europske unije ili države stranke Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, nadležno državno odvjetništvo žurno će obavijestiti nadležno tijelo iz stavka 2. ovoga članka o prelasku državne granice bez prethodnog odobrenja, kao i o razlozima. Uz obavijest će se dostaviti zahtjev iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Kad nije moguće utvrditi koje je tijelo nadležno za davanje odobrenja, nadležno državno odvjetništvo obratit će se za pomoć Europskoj pravosudnoj mreži u kaznenim stvarima ili nacionalnom članu Republike Hrvatske u Eurojustu.«.

Članak 6.

Članak 17. mijenja se i glasi:

»(1) Europski uhidbeni nalog radi kaznenog progona, odnosno vođenja kaznenog postupka izdaje se u postupcima zbog kaznenih djela koja su prema domaćem pravu kažnjiva kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode u trajanju od barem jedne godine ili više kada je protiv tražene osobe rješenjem određen istražni zatvor.

(2) Europski uhidbeni nalog radi izvršenja kazne zatvora ili druge mjere oduzimanja slobode izdaje se kada je donesena pra-

vomoćna presuda kojom je izrečena kazna zatvora ili druga mjera oduzimanja slobode u trajanju od barem četiri mjeseca ili je osuđeniku preostalo za izdržati barem četiri mjeseca kazne zatvora ili druge mjere oduzimanja slobode.

(3) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka, kad je europskim uhidbenim nalogom obuhvaćeno nekoliko zasebnih kaznenih djela od kojih pojedina ne udovoljavaju uvjetima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u odnosu na duljinu kazne ili mjere koja se može izreći ili je izrečena, europski uhidbeni nalog može se izdati i za ta kaznena djela.

(4) Tijelo koje je izdalo europski uhidbeni nalog dužno ga je odmah staviti izvan snage kad tražena osoba bude predana, kad nastupi zastara kaznenog progona ili izvršenja kazne te drugi razlozi zbog kojih europski uhidbeni nalog više nije potreban.«.

Članak 7.

Iza članka 17.a dodaje se članak 17.b koji glasi:

»Članak 17.b

Odredbe ove glave na odgovarajući se način primjenjuju na postupke predaje prema Sporazumu od 28. lipnja 2006. između Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o postupku predaje između država članica Europske unije i Islanda i Norveške (SL L 292, 21. 10. 2006.) te Sporazumu o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL L 444, 31. 12. 2020.).«.

Članak 8.

U članku 18. točki 4. iza riječi: »smislu članka 10.« dodaju se riječi: »stavka 2.« te se ispred broja: »17.« dodaje riječ: »članka«.

Članak 9.

Članak 20. mijenja se i glasi:

»Sud će odbiti priznanje europskog uhidbenog naloga:

1. ako je europski uhidbeni nalog izdan za djelo koje je u Republici Hrvatskoj obuhvaćeno amnestijom, a na temelju zakona postoji nadležnost domaćeg suda,

2. ako je sud obaviješten da je tražena osoba već pravomoćno osuđena u nekoj od država članica za isto djelo pod uvjetom da je kaznena sankcija izvršena ili se trenutačno izvršava ili se više ne može izvršiti prema pravu države u kojoj je donesena presuda,

3. ako tražena osoba u trenutku počinjenja kaznenog djela nije navršila 14 godina života.«.

Članak 10.

Članak 21. mijenja se i glasi:

»(1) Sud može, rukovodeći se načelima učinkovite suradnje, svrhovitosti i prava na pošteno suđenje, vodeći računa o sprječavanju nekažnjavanja, suzbijanju kriminaliteta i jamstvu pravne sigurnosti tražene osobe, odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga:

1. ako djelo iz članka 17. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona na koje se odnosi europski uhidbeni nalog ne predstavlja kazneno djelo prema domaćem zakonu. Za fiskalna djela izvršenje europskog uhidbenog naloga ne može se odbiti samo zbog razloga što domaće pravo ne propisuje istu vrstu poreza ili pristojbi ili što ne sadrži iste odredbe o porezima, pristojbama, carinama ili mijenjanju valute kao i pravo države izdavanja,

2. ako se u Republici Hrvatskoj protiv osobe za kojom je izdan europski uhidbeni nalog vodi kazneni postupak zbog istog djela zbog kojeg je nalog izdan, osim ako su se državni odvjetnik i nad-

ležno tijelo države izdavanja sporazumjeli da postupak vodi pravosužno tijelo države izdavanja,

3. ako je domaće pravosužno tijelo odlučilo da neće pokrenuti kazneni postupak za djelo za koje je izdan europski uhiđbeni nalog jer je osumnjičenik ispunio obveze koje su mu naložene kao uvjet za nepokretanje postupka,

4. ako je prema domaćem pravu nastupila zastara kaznenog progona ili izvršenja kaznenopravne sankcije, a postoji nadležnost Republike Hrvatske na temelju domaćeg prava,

5. ako je sud zaprimio obavijest da je tražena osoba već pravomoćno osuđena u trećoj državi zbog istog djela, a sankcija je izvršena ili se trenutno izvršava ili se više ne može izvršiti prema pravu države u kojoj je donesena presuda,

6. ako je domaće pravosužno tijelo odlučilo da neće pokrenuti kazneni postupak za djelo za koje je izdan europski uhiđbeni nalog ili je kazneni postupak obustavljen ili je donesena pravomoćna presuda protiv tražene osobe u nekoj od država članica za isto djelo,

7. kada se europski uhiđbeni nalog odnosi na djela:

a) koja su u cijelosti ili djelomično počinjena na području Republike Hrvatske,

b) koja su počinjena izvan teritorija države izdavanja, a domaće pravo ne dopušta kazneni progon za ta djela kada su počinjena izvan teritorija Republike Hrvatske.

(2) Sud može odbiti izvršenje europskog uhiđbenog naloga izdanog u svrhu izvršavanja zatvorske kazne ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode izrečene presudom donesenom u odsutnosti, osim ako iz podataka navedenih u obrascu u smislu članka 18. ovoga Zakona proizlazi da, u skladu s pravom države izdavanja:

1. je traženoj osobi bio pravodobno i osobno uručen poziv s naznakom mjesta i vremena održavanja rasprave na kojoj je donesena presuda u odsutnosti, ili da je zaprimila službenu obavijest o mjestu i vremenu održavanja rasprave na način iz kojeg se nedvojbeno može zaključiti da je znala za održavanje rasprave, te da je upozorena da presuda može biti donesena u odsutnosti u slučaju nedolaska na raspravu,

2. je traženu osobu na raspravi zastupao opunomoćeni branitelj ili branitelj kojeg je postavio sud po službenoj dužnosti,

3. je tražena osoba izričito izjavila da ne osporava presudu donesenu u njezinoj odsutnosti ili nije pravodobno podnijela zahtjev za obnovu postupka ili žalbu, iako je nakon osobnog uručivanja presude donesene u njezinoj odsutnosti poučena o pravu na podnošenje zahtjeva za obnovu postupka ili žalbe slijedom kojih bi se postupak mogao ponovno provesti u njezinoj prisutnosti, te preispitati utvrđeno činjenično stanje i izvesti novi dokazi, a što bi moglo dovesti do preinačenja prvotne presude,

4. će traženoj osobi, kojoj presuda donesena u odsutnosti nije bila osobno uručena, ista biti osobno uručena odmah nakon predaje osobe državi izdavanja, uz pouku da u zakonom propisanom roku ima pravo podnijeti zahtjev za obnovu postupka ili žalbu slijedom kojih se može provesti postupak opisan u točki 3. ovoga stavka.«.

Članak 11.

U članku 22. stavku 4. dodaje se peta rečenica koja glasi:

»Ako država izdavanja naloga ne dostavi zatraženu dokumentaciju u roku koji je sud odredio, sud će nastaviti s postupkom priznanja i izvršenja europskog uhiđbenog naloga.«.

Članak 12.

U članku 23. iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4., 5. i 6. koji glase:

»(4) Ako državni odvjetnik na temelju podataka iz europskog uhiđbenog naloga i prijepoda u smislu članka 9. ovoga Zakona odnosno upozorenja utvrdi da se ne radi o kaznenom djelu prema domaćem zakonodavstvu, može donijeti rješenje o odbijanju izvršenja europskog uhiđbenog naloga.

(5) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka državni odvjetnik će bez odgode dostaviti sucu istrage nadležnog županijskog suda koji će u roku od 48 sati od uhićenja potvrditi ili ukinuti rješenje državnog odvjetnika.

(6) Kad sudac županijskog suda potvrdi rješenje iz stavka 4. ovoga članka, odmah će naložiti puštanje uhićenika na slobodu.«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 7. i 8.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 9., riječi: »Kad državni odvjetnik u slučajevima iz stavaka 4. i 5.« zamjenjuju se riječima: »Kad državni odvjetnik u slučaju iz stavka 5. ovog članka kad je sudac istrage ukinuo rješenje državnog odvjetnika te u slučajevima iz stavaka 7. i 8.«.

U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 10., riječi: »iz stavaka 4. i 5.« zamjenjuju se riječima: »iz stavaka 7. i 8.«.

U dosadašnjem stavku 8., koji postaje stavak 11., riječi: »iz stavaka 4. i 5.« zamjenjuju se riječima: »iz stavaka 7. i 8.«.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 12.

Članak 13.

U članku 24.a stavku 4. riječi: »te se odrekne primjene načela specijalnosti u skladu s člankom 27. ovog Zakona« brišu se.

Članak 14.

U naslovu iznad članka 25. iza riječi: »imunitet« dodaju se riječi: »ili povlastice«.

U članku 25. stavku 1. iza riječi: »imunitet« dodaju se riječi: »ili povlastice«.

U stavku 2. iz riječi: »koja uživa imunitet« dodaju se riječi: »ili povlastice«, a iza riječi: »dokaz o ukidanju imuniteta« dodaju se riječi: »ili povlastica«.

U stavku 3. iza riječi: »imuniteta« dodaju se riječi: »ili povlastica«.

Članak 15.

U članku 32. stavku 2. iza riječi: »od uhićenja ili« dodaju se riječi: »u slučaju kad zbog opravdanih razloga nije došlo do uhićenja tražene osobe, od«.

Članak 16.

Članak 33. mijenja se i glasi:

»(1) Kada se protiv tražene osobe vodi postupak u Republici Hrvatskoj zbog drugog kaznenog djela ili se tražena osoba nalazi na izdržavanju kazne zatvora, postupak izvršenja europskog uhiđbenog naloga prekida se rješenjem. Postupak će se nastaviti kada se postupak zbog drugog kaznenog djela pravomoćno okonča i osoba izdrži kaznu zatvora koja će joj biti eventualno izrečena, kada istekne kazna zatvora koju je izdržavala odnosno joj se odobri uvjetni otpust.

(2) Kada sud utvrdi postojanje razloga za prekid izvršenja europskog uhiđbenog naloga, o tome će obavijestiti državu izdavanja europskog uhiđbenog naloga koja može zatražiti privremenu predaju tražene osobe.

(3) Na postupak privremene predaje na odgovarajući način primjenjuju se odredbe kojima je propisan postupak radi izvršenja europskog uhiđbenog naloga radi predaje. Pri donošenju odluke o privremenoj predaji sud će voditi računa o tome da privremena

predaja neće ometati vođenje kaznenog postupka pred domaćim sudom te će u rješenju kojim se odobrava privremena predaja naznačiti datum do kojeg tražena osoba mora biti vraćena u Republiku Hrvatsku.

(4) Uvjete privremene predaje tražene osobe pisanim sporazumom dogovaraju nadležni domaći sud i pravosudno tijelo koje je izdalo nalog.

(5) Vrijeme oduzimanja slobode u državi izdavanja uračunat će se u kaznu koja će traženoj osobi biti izrečena u domaćem postupku odnosno u kaznu zatvora koju je izdržavala u Republici Hrvatskoj prije njezine predaje državi izdavanja. Ako je to vrijeme uračunano u kaznu izrečenu u državi izdavanja naloga, ono neće biti uračunano u izrečenu kaznu u Republici Hrvatskoj odnosno u vrijeme izdržavanja kazne u Republici Hrvatskoj za čijeg je trajanja privremena predaja odobrena.«.

Članak 17.

U članku 34. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Na postupak privremenog premještaja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe kojima je propisan postupak suda radi izvršenja europskog uhiđenog naloga radi predaje. Pri donošenju odluke o privremenom premještaju sud će voditi računa o tome da privremeni premještaj neće ometati vođenje postupka radi predaje tražene osobe pred domaćim sudom te će se u rješenju kojim se odobrava privremeni premještaj naznačiti datum do kojeg tražena osoba mora biti vraćena u Republiku Hrvatsku.

(5) Uvjete privremenog premještaja tražene osobe pisanim sporazumom dogovaraju nadležni domaći sud i pravosudno tijelo koje je izdalo nalog.«.

Članak 18.

U članku 42.c točki 2. umjesto točke na kraju rečenice stavlja se zarez i dodaje se točka 3. koja glasi:

»3. ako je za provođenje radnje potreban nalog suca istrage, državni odvjetnik koji izdaje europski istražni nalog prethodno će isti pribaviti.«.

Članak 19.

U članku 42.j stavku 2. točki e) iza riječi: »u članku 10.« dodaju se riječi: »stavku 2.«.

Članak 20.

U članku 42.ab stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Kada nadležno županijsko državno odvjetništvo zaprimi europski istražni nalog koji je izdan u svrhu ispitivanja osobe koja se nalazi u Republici Hrvatskoj radi provođenja dokazne radnje ispitivanja okrivljenika ili osumnjičenika te svjedoka ili vještaka putem videokonferencijske veze, zatražit će od suca istrage da odluči o provođenju te radnje u skladu s domaćim pravom u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju pravila kaznenog postupka, a koje propisuju pružanje pravne pomoći putem videokonferencijske veze.«.

Članak 21.

U članku 47. stavku 1. točki 3. iza riječi: »članku 10.« dodaju se riječi: »stavku 2.«.

Članak 22.

U članku 63. riječi: »Osim za kaznena djela iz članka 10.« zamjenjuju se riječima: »Uz iznimku iz članka 10. stavka 2.«.

Članak 23.

U članku 77. stavku 1. riječi: »Osim za djela iz članka 10.« zamjenjuju se riječima: »Uz iznimku iz članka 10. stavka 2.«.

Članak 24.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/23-01/35

Zagreb, 7. veljače 2024.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

298

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI

Proglašavam Zakon o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. veljače 2024.

Klasa: 011-02/24-02/09

Urbroj: 71-10-01/1-24-2

Zagreb, 8. veljače 2024.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI

Članak 1.

U Zakonu o osobnoj iskaznici (»Narodne novine«, br. 62/15., 42/20., 144/20. i 114/22.) članak 8. mijenja se i glasi:

»(1) Osobnu iskaznicu izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.«.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/23-01/152

Zagreb, 7. veljače 2024.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

MINISTARSTVO OBRANE

299

Na temelju članka 87. stavka 3. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 73/13, 75/15, 50/16, 30/18, 125/19 i 158/23), na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, donosim

PRAVILNIK
O STRANIM JEZICIMA

Predmet

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se strani jezici za čijim poznavanjem postoji potreba službe, razina znanja stranih jezika potrebna za promaknuće u činove viših časnika i generala/admirala, upućivanje na vojnu izobrazbu i dužnosti u inozemstvu te kriteriji za utvrđivanje razine znanja i način provjere znanja stranih jezika djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Strani jezici za čijim poznavanjem postoji potreba službe i kriteriji za utvrđivanje razine znanja

Članak 2.

(1) Strani jezici za čijim poznavanjem postoji potreba službe poredani po prioritetima su:

- engleski
- francuski
- njemački, talijanski, ruski i arapski.

(2) Razina znanja stranih jezika iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se testovima prema normi HRVN STANAG 6001 i/ili sljedećim dijagnostičkim testovima:

- za engleski jezik, ALCPT (*American Language Course Placement Test*) i ECL (*English Comprehension Level*)
- za francuski jezik, višestupanjski test za francuski jezik
- za njemački jezik, višestupanjski test za njemački jezik
- za talijanski jezik, višestupanjski test za talijanski jezik
- za ruski jezik, višestupanjski test za ruski jezik
- za arapski jezik, višestupanjski test ili test prema CEFRL (*Common European Framework of Reference for Languages*) mjerilima i razinama znanja od A1 do C2.

Rezultati testiranja znanja stranih jezika za čijim poznavanjem postoji potreba službe

Članak 3.

(1) Rezultati testiranja znanja stranih jezika iz članka 2. ovoga Pravilnika prema normi HRVN STANAG 6001 vrijede pet godina od dana testiranja.

(2) Rezultati testiranja znanja stranih jezika iz članka 2. ovoga Pravilnika postignuti na dijagnostičkim testovima vrijede tri godine od dana testiranja.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka u postupku selekcije kandidata za popunu dužnosti u inozemstvu rezultati testiranja znanja stranih jezika postignuti na dijagnostičkim testovima vrijede šest mjeseci od dana testiranja.

(4) Rezultati testiranja znanja stranih jezika prema normi HRVN STANAG 6001 i dijagnostičkim testovima iz članka 2. ovoga Pravilnika koje su djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske postigli na testiranju u inozemstvu i za koje su dostavili odgovarajući certifikat inozemne vojne obrazovne institucije imaju istu vrijednost kao i rezultati testiranja znanja stranih jezika koje provodi Središte za strane jezike »Katarina Zrinska« Hrvatskog vojnog učilišta »Dr. Franjo Tuđman« (u daljnjem tekstu: Središte za strane jezike »Katarina Zrinska«).

Razina znanja stranih jezika potrebna za promaknuće u činove, upućivanje na vojnu izobrazbu i dužnosti u NATO zapovjednoj strukturi i NATO operacijama te drugim međunarodnim organizacijama

Članak 4.

(1) Odgovarajuća razina znanja stranih jezika iz članka 2. ovoga Pravilnika potrebna za promaknuće u činove viših časnika po svim dijagnostičkim višestupanjskim testovima je najmanje 65 %, u dijagnostičkom testu arapskog jezika prema CEFRL (*Common European Framework of Reference for Languages*) mjerilima je najmanje B1, a u testu prema normi HRVN STANAG 6001 zbroj rezultata po svim vještinama (slušanje, govor, čitanje i pisanje) je najmanje pet.

(2) Odgovarajuća razina znanja stranih jezika iz članka 2. ovoga Pravilnika potrebna za promaknuće u činove generala/admirala po svim dijagnostičkim višestupanjskim testovima je najmanje 75 %, u dijagnostičkom testu arapskog jezika prema CEFRL (*Common European Framework of Reference for Languages*) mjerilima je najmanje B2, a u testu prema normi HRVN STANAG 6001 zbroj rezultata po svim vještinama (slušanje, govor, čitanje i pisanje) je najmanje sedam.

(3) Odgovarajuća razina znanja stranih jezika iz članka 2. ovoga Pravilnika potrebna za upućivanje na treću i četvrtu razinu slijedno-rastuće izobrazbe časnika i četvrtu razinu slijedno-rastuće izobrazbe dočasnika po svim dijagnostičkim višestupanjskim testovima je najmanje 65 %, u dijagnostičkom testu arapskog jezika prema CEFRL (*Common European Framework of Reference for Languages*) mjerilima je najmanje B1, a u testu prema normi HRVN STANAG 6001 zbroj rezultata po svim vještinama (slušanje, govor, čitanje i pisanje) je najmanje pet.

(4) Prije upućivanja na dužnosti u NATO zapovjednoj strukturi i NATO operacijama časnici i dočasnici u Oružanim snagama Republike Hrvatske i Ministarstvu obrane obvezni su dokazati razinu znanja engleskog jezika važećim certifikatom HRVN STANAG 6001.

(5) Razina znanja engleskog jezika za dužnosti u NATO zapovjednoj strukturi i NATO operacijama iz stavka 4. ovoga članka određuje se u skladu sa zahtjevima radnog mjesta i NATO cilja sposobnosti E 1101 N.

(6) Prije upućivanja na dužnosti u zapovjednoj strukturi i operacijama Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija časnici i dočasnici Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ministarstva obrane obvezni su dokazati razinu znanja stranih jezika prema dijagnostičkim testovima u skladu sa zahtjevima radnog mjesta.

Način provjere znanja stranih jezika za čijim poznavanjem postoji potreba službe

Članak 5.

(1) Testiranje znanja engleskog, francuskog, njemačkog, talijanskog i ruskog jezika provodi se u Središtu za strane jezike »Katari-

na Zrinska« na zahtjev ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske nadležnih za ljudske potencijale.

(2) Testiranje znanja arapskog jezika provodi se u civilnim obrazovnim institucijama u Republici Hrvatskoj na zahtjev ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga Republike Hrvatske nadležnih za ljudske potencijale upućen ustrojstvenoj jedinici Ministarstva obrane nadležnoj za ljudske potencijale.

(3) Na zahtjev ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske nadležnih za ljudske potencijale ponovno testiranje znanja engleskog, francuskog, njemačkog, talijanskog i ruskog jezika može se provesti nakon šest mjeseci od dana prethodnog testiranja.

Vođenje podataka u vezi testiranja u informatičkom sustavu personalnog upravljanja

Članak 6.

(1) Nakon provedenog testiranja znanja engleskog jezika prema normi HRVN STANAG 6001 Središte za strane jezike »Katarina Zrinska« izdat će potvrdu o razini znanja engleskog jezika i u roku od 30 dana od dana provedbe testiranja unijeti odgovarajuće podatke u informatički sustav personalnog upravljanja.

(2) Nakon provedenog testiranja znanja francuskog, njemačkog, talijanskog i ruskog jezika prema normi HRVN STANAG 6001 ustrojstvena jedinica Ministarstva obrane nadležna za ljudske potencijale unijet će odgovarajuće podatke u informatički sustav personalnog upravljanja.

(3) Nakon provedenog testiranja znanja engleskog, francuskog, njemačkog, talijanskog i ruskog jezika dijagnostičkim testovima Središte za strane jezike »Katarina Zrinska« će u roku od 15 dana od dana provedbe testiranja unijeti odgovarajuće podatke u informatički sustav personalnog upravljanja.

(4) Nakon provedenog testiranja znanja arapskog jezika u civilnim obrazovnim institucijama u Republici Hrvatskoj i nakon provedenog testiranja znanja engleskog, francuskog, njemačkog, talijanskog, ruskog i arapskog jezika u inozemnim vojnim obrazovnim institucijama, odgovarajući certifikat o razini znanja jezika dostavlja se ustrojstvenoj jedinici Ministarstva obrane nadležnoj za ljudske potencijale koja će unijeti odgovarajuće podatke u informatički sustav personalnog upravljanja.

Strani jezici čije se poznavanje smatra usavršavanjem u svrhu profesionalnog razvoja

Članak 7.

(1) Poznavanje stranih jezika koji nisu navedeni u članku 2. ovoga Pravilnika smatra se usavršavanjem u svrhu profesionalnog razvoja.

(2) Razina znanja stranih jezika koji nisu navedeni u članku 2. ovoga Pravilnika utvrđuje se prema CEFRL (*Common European Framework of Reference for Languages*) mjerilima i razinama znanja od A1 do C2 i dokazuje se odgovarajućim certifikatom nacionalne ili inozemne vojne ili civilne obrazovne institucije.

(3) Nakon provedenog testiranja znanja stranih jezika koji nisu navedeni u članku 2. ovoga Pravilnika odgovarajući certifikat o razini znanja stranog jezika, ustrojstvene jedinice Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske dostavljaju ustrojstvenoj jedinici Ministarstva obrane nadležnoj za ljudske potencijale koja će unijeti odgovarajuće podatke u informatički sustav personalnog upravljanja.

Smjernice i provedbeni planovi

Članak 8.

U procesu razvoja stranih jezika za čijim poznavanjem postoji potreba službe, ustrojstvena jedinica Ministarstva obrane nadležna za ljudske potencijale izrađuje smjernice i provedbene planove te iskazuje potrebe za resursima prema funkcionalno nadležnim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Prijelazne odredbe

Članak 9.

(1) Rezultati testiranja znanja stranih jezika za čijim poznavanjem postoji potreba službe prema normi STANAG 6001 i dijagnostičkim testovima provedenim na temelju Pravilnika o stranim jezicima u Oružanim snagama Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 9/14) vrijedit će u rokovima propisanim člankom 3. ovoga Pravilnika.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka, nove potvrde/certifikati o razini znanja stranog jezika izdat će se na temelju zahtjeva koje djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske podnose ustrojstvenim jedinicama Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske nadležnim za ljudske potencijale koje će od Središta za strane jezike »Katarina Zrinska« zatražiti izdavanje odgovarajućih potvrda/certifikata.

Završne odredbe

Članak 10.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stranim jezicima u Oružanim snagama Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 9/14).

Članak 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/24-01/6

Urbroj: 512-01-24-2

Zagreb, 2. veljače 2024.

Potpredsjednik
Vlade Republike Hrvatske
i ministar obrane
Ivan Anušić, v. r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

300

Na temelju članka 9. stavka 5. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, broj 110/21.) ministrica poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O OČUVANJU I ODRŽIVOJ UPORABI BILJNIH GENETSKIH IZVORA

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se način provedbe ekozemljopisnog pregleda i prikupljanja, održavanja i regeneracije, opisa i procjene svojstava, dokumentiranja, kao i održive uporabe biljnih

genetskih izvora za hranu i poljoprivredu te način provedbe Nacionalnog programa očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Nacionalni program).

(2) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na biljne genetske izvore koji imaju stvarnu ili potencijalnu vrijednost za hranu i poljoprivredu.

Članak 2.

(1) Izrazi koji se koriste u Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, broj 110/21., u daljnjem tekstu: Zakon) koriste se i u ovom Pravilniku.

(2) U smislu ovog Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

a) *biljni genetski izvor* je svaki biljni genetski materijal koji ima stvarnu ili potencijalnu vrijednost za hranu i/ili poljoprivredu

b) *očuvanje in situ* podrazumijeva očuvanje i održavanje ekosustava i prirodnih staništa te očuvanje populacija i/ili genotipova u njihovom izvornom – prirodnom okruženju, u kojem su razvili svoja prepoznatljiva svojstva

c) *očuvanje on farm* (očuvanje na gospodarstvu) je zaseban oblik očuvanja *in situ*, pri čemu se biljni genetski izvori čuvaju i održavaju kroz poljoprivrednu proizvodnju

d) *očuvanje ex situ* podrazumijeva očuvanje biljnih genetskih izvora izvan mjesta prikupljanja, u sklopu banaka biljnih gena

e) *primka* je temeljna jedinica u očuvanju i dokumentiranju biljnih genetskih izvora koja predstavlja uzorak sjemena ili sadnog materijala, odnosno skup biljaka unutar poljske kolekcije.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Poslovi ekozemljopisnog pregleda i prikupljanja, održavanja i regeneracije, opisa i procjene svojstava, dokumentiranja kao i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu na području Republike Hrvatske određeni su Nacionalnim programom.

(2) Nacionalni program izrađuje Povjerenstvo za biljne genetske izvore (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) iz članka 7. točke 3. Zakona.

(3) Nacionalnim programom utvrđuje se strategija i smjernice razvoja nacionalne politike očuvanja biljnih genskih izvora, te smjernice za regionalnu i međunarodnu suradnju.

(4) Nacionalni program uključuje sljedeće aktivnosti:

a) *In situ* očuvanje divljih srodnika, kulturnih biljnih vrsta i divljeg jestivog bilja

b) *On-farm* očuvanje i upravljanje

c) *Ex situ* očuvanje u okviru Nacionalne banke biljnih gena

d) Promocija održive upotrebe

e) Izgradnja kapaciteta i razmjena podataka.

Članak 4.

Sudionici u provedbi aktivnosti iz Nacionalnog programa su predstavnici ministarstva nadležnog za poljoprivredu, institucije koje čuvaju kolekcije uključene u Nacionalnu banku biljnih gena, znanstvene institucije, istraživački instituti, oplemenjivači bilja, poslovni subjekti koji se bave sjemenarstvom, udruge, poljoprivredni proizvođači i druge fizičke i pravne osobe koje su svojim radom vezane za očuvanje i uporabu biljnih genetskih izvora.

Članak 5.

(1) Povjerenstvo osigurava provođenje Nacionalnog programa te povezuje i usklađuje rad svih sudionika.

(2) Članovi Povjerenstva su predstavnici ministarstva nadležnog za poljoprivredu i zaštitu prirode, institucija koje čuvaju kolekcije uključene u Nacionalnu banku biljnih gena, znanstvenih institucija, tvrtki koje se bave sjemenarstvom, nevladinih organizacija i poljoprivrednih proizvođača.

(3) Povjerenstvo imenuje voditelje radnih skupina Nacionalnog programa.

(4) Voditelji radnih skupina predlažu članove radnih skupina, a potvrđuje ih Povjerenstvo.

(5) Voditelj radne skupine dužan je voditi brigu o radu radne skupine te provoditi aktivnosti u skladu sa Nacionalnim programom.

Članak 6.

Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva imenuje nacionalnu kontakt osobu za provođenje Međunarodnog ugovora o biljnim genetskim izvorima za hranu i poljoprivredu, nacionalnog koordinatora za Europski kooperativni program za biljne genetske izvore (ECPGR) i *On farm* koordinatora za očuvanje i upravljanje biljnim genetskim izvorima za hranu i poljoprivredu te njihove zamjene.

Članak 7.

(1) Za potrebe provođenja Nacionalnog programa Povjerenstvo odobrava Godišnji plan aktivnosti s detaljnim opisom aktivnosti koje će se provoditi u tekućoj godini i popisom troškova.

(2) Godišnji plan aktivnosti sastoji se od:

a) godišnjeg plana aktivnosti radnih skupina

b) godišnjeg plana aktivnosti institucije.

(3) Povjerenstvo odobrava i raspodjelu financijskih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za provođenje aktivnosti iz godišnjeg plana aktivnosti radnih skupina te predlaže ministru donošenje Odluke s planom raspodjele financijskih sredstava za provođenje planiranih aktivnosti.

(4) Ministarstvo će s sudionicima iz članka 4. ovoga Pravilnika sklopiti ugovor kojim će urediti obveze u korištenju sredstava iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Povjerenstvo odobrava financijska sredstava za provođenje aktivnosti iz godišnjeg plana aktivnosti institucije čije se aktivnosti financiraju putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

(6) Povjerenstvo usvaja Izvješće o provedenim godišnjim aktivnostima iz Godišnjeg plana aktivnosti.

(7) Izvješće iz stavka 6. ovoga članka institucije dostavljaju Ministarstvu najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 8.

(1) *Ex situ* očuvanje, te opis i procjena svojstava primki biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu provodi se u okviru Nacionalne banke biljnih gena, koja je sastavni dio Nacionalnog programa.

(2) Nacionalna banka biljnih gena decentralizirana je, a čine je veći broj kolekcija koje se čuvaju kod različitih subjekata, u obliku sjemena, sadnog materijala i poljskih kolekcija.

(3) Na prijedlog Povjerenstva, Ministarstvo određuje subjekte za održavanje kolekcija određenih biljnih vrsta ili skupina biljnih vrsta koje su u sastavu Nacionalne banke biljnih gena.

(4) Sa subjektima iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo sklapa ugovor u kojemu je jasno određeno za koju biljnu vrstu je subjekt odgovoran, te koja su mu prava i obveze.

(5) Ministarstvo sklapa ugovore sa subjektima koji za potrebe Nacionalne banke biljnih gena sudjeluju u aktivnostima sukladno Nacionalnom programu.

(6) Potpisivanjem ugovora subjekti se obvezuju na dugoročno sudjelovanje u radu na očuvanju biljnih genetskih izvora.

(7) Subjekt za održavanje kolekcija mora ispunjavati sljedeće kriterije:

- iskustvo i stručnost u radu s određenom biljnom vrstom
- posjedovanje odgovarajućih kapaciteta i
- aktivno sudjelovanje u radu radne skupine za dotičnu biljnu vrstu.

(8) Za svaku kolekciju u okviru Nacionalne banke biljnih gena subjekt će, na prijedlog Povjerenstva, imenovati voditelja kolekcije koji je odgovoran za održavanje i regeneraciju, opis i procjenu svojstava te dokumentaciju.

(9) Ispunjavanje kriterija iz stavka 7. ovoga članka procjenjuje Povjerenstvo.

Članak 9.

(1) Svi sudionici uključeni u rad Nacionalne banke biljnih gena informatički su povezani i koriste jedinstvenu Bazu podataka biljnih genetskih izvora Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: CPGRD bazu).

(2) Primka koja se čuva u Nacionalnoj banci biljnih gena sastoji se sljedećih podataka:

a) putovnički podaci su osnovni podaci o primci koji uključuju jedinstveni identifikacijski broj primke, podatke o biljnoj vrsti, datumu i mjestu prikupljanja, datum uključivanja primke u kolekciju, statusu primke, te subjektu koji primku čuva

b) prikupljački podaci uključuju podatke o biljnoj vrsti, podatke o datumu, lokaciji i mjestu prikupljanja, svojstvima staništa i vegetacije, te procjenu opasnosti od genetske erozije

c) opis svojstava uključuje podatke o morfološkim svojstvima i/ili molekularne podatke koji služe za točnu identifikaciju primke i analizu genetske raznolikosti i strukture, dok procjena svojstava uključuje podatke o agronomskim, biokemijskim i fiziološkim svojstvima na temelju kojih se utvrđuje gospodarska vrijednosti primke

d) podaci o čuvanju za sjeme sastoje se od uvjeta čuvanja, datuma stavljanja na čuvanje, podacima o početnoj vlazi i klijavosti, količine čuvanog sjemena, podacima o umnažanju i/ili regeneraciji i sl., a za poljske kolekcije od lokacije čuvanja i sheme nasada, broja jedinki za svaku primku, podacima o održavanju nasada i sl.

(3) Putovnički podaci vode se prema EURISCO listi deskriptora, dok se ostali podaci vode prema vodičima koje donosi Povjerenstvo uz suglasnost Ministarstva.

(4) Upisivanjem putovničkih podataka u bazu, primka se smatra uključenom u Nacionalnu banku biljnih gena.

Članak 10.

(1) Povjerenstvo koordinira rad svih sudionika uključenih u Nacionalnu banku biljnih gena, a objedinjavanje podataka o primkama čuvanim u svim kolekcijama u sastavu Nacionalne banke biljnih gena, provodi Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija).

(2) U Agenciji se čuva sigurnosna kolekcija primki koje se čuvaju u obliku sjemena, a po potrebi i osnovna kolekcija svih prim-

ki u okviru Nacionalne banke biljnih gena koje se čuvaju u obliku sjemena.

(3) Za primke iz stavka 2. ovoga članka, voditelji kolekcija dužni su Agenciji dostaviti uzorke sjemena primki radi pohrane.

(4) Sigurnosne kolekcije primki koje se čuvaju u obliku poljskih kolekcija čuvaju se kod nekoliko različitih sudionika na različitim lokacijama, ovisno o zemljopisnom podrijetlu primki i udaljenosti od osnovne kolekcije.

Članak 11.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o očuvanju i održivoj uporabi biljnih genetskih izvora (»Narodne novine« broj 89/09. i 4/14.).

Članak 12.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/23-01/58

Urbroj: 525-06/245-24-10

Zagreb, 1. veljače 2024.

Ministrica poljoprivrede
Marija Vučković, v. r.

301

Na temelju članka 8.a stavka 23. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21. i 152/22.) ministrica poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O PROVEDBI INTERVENCIJA ZA POTPORU ULAGANJIMA U PRIMARNU POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU I PRERADU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA IZ STRATEŠKOG PLANA ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE REPUBLIKE HRVATSKE 2023. – 2027.

Članak 1.

U Pravilniku o provedbi intervencija za potporu ulaganjima u primarnu poljoprivrednu proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. (»Narodne novine«, br. 132/23 i 7/24.) u članku 7. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Ako u postupku dodjele potpore Agencija za plaćanja tijekom administrativne kontrole zahtjeva za potporu utvrdi da korisnik nije ispunio uvjete iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, korisniku će izdati odluku o odbijanju zahtjeva za potporu u skladu s člankom 38. ovoga Pravilnika. U slučaju podnošenja zahtjeva za potporu korisnika (subjekta) odgovornog za objekt registriran za držanje svinja ako je taj objekt smješten u zoni ograničenja određenoj rješenjem Ministarstva poljoprivrede zbog izbijanja afričke svinjske kuge, prihvatljivo je odstupanje od uvjeta iz točke c) stavka 2. ovoga članka i alineje 6. stavka 3. ovoga članka te uvjeta iz točke e) stavka 2. ovoga članka i uvjeta iz alineje 8. stavka 3. ovoga članka, osim uvjeta da nije u blokadi u trenutku ishoda BON2/SOL2 obrasca.«

Članak 2.

U članku 8. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Ako u postupku dodjele potpore Agencija za plaćanja tijekom administrativne kontrole zahtjeva za potporu utvrdi da korisnik nije ispunio uvjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, korisniku će izdati odluku o odbijanju zahtjeva za potporu u skladu s člankom 38. ovoga Pravilnika. U slučaju podnošenja zahtjeva za potporu korisnika (subjekta) odgovornog za objekt registriran za držanje svinja ako je taj objekt smješten u zoni ograničenja određenoj rješenjem Ministarstva poljoprivrede zbog izbijanja afričke svinjske kuge, prihvatljivo je odstupanje od uvjeta iz točaka d) i h) stavka 2. ovoga članka, osim uvjeta da nije u blokadi u trenutku ishođenja BON2/SOL2 obrasca.«.

Članak 3.

U članku 9. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Ako u postupku dodjele potpore Agencija za plaćanja tijekom administrativne kontrole zahtjeva za potporu utvrdi da korisnik nije ispunio uvjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, korisniku će izdati odluku o odbijanju zahtjeva za potporu u skladu s člankom 38. ovoga Pravilnika. U slučaju podnošenja zahtjeva za potporu korisnika (subjekta) odgovornog za objekt registriran za držanje svinja ako je taj objekt smješten u zoni ograničenja određenoj rješenjem Ministarstva poljoprivrede zbog izbijanja afričke svinjske kuge, prihvatljivo je odstupanje od uvjeta iz točaka a) i e) stavka 2. ovoga članka, osim uvjeta da nije u blokadi u trenutku ishođenja BON2/SOL2 obrasca.«.

Članak 4.

U članku 10. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Ako u postupku dodjele potpore Agencija za plaćanja tijekom administrativne kontrole zahtjeva za potporu utvrdi da korisnik nije ispunio uvjete iz stavaka 1. do 3. ovoga članka, korisniku će izdati odluku o odbijanju zahtjeva za potporu u skladu s člankom 38. ovoga Pravilnika. U slučaju podnošenja zahtjeva za potporu korisnika (subjekta) odgovornog za objekt registriran za držanje svinja ako je taj objekt smješten u zoni ograničenja određenoj rješenjem Ministarstva poljoprivrede zbog izbijanja afričke svinjske kuge, prihvatljivo je odstupanje od uvjeta iz točke e) stavka 2. ovoga članka, osim uvjeta da nije u blokadi u trenutku ishođenja BON2/SOL2 obrasca.«.

Članak 5.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/22-01/90
Urbroj: 525-07/299-24-26
Zagreb, 13. veljače 2024.

Ministrica poljoprivrede
Marija Vučković, v. r.

USTAVNI SUD REPUBLIKE
HRVATSKE

302

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Mato Arlović, Snježana Babić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Re-

publike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), na sjednici održanoj 6. veljače 2024. donio je

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se ukida članak 43. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (»Narodne novine« broj 137/10., 76/12., 78/16., 46/17., 73/17., 94/18., 114/22. i 20/23.).

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji donio je šesti (6.) saziv Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 3. prosinca 2010. Proglasio ga je predsjednik Republike Hrvatske odlukom od 6. prosinca 2010. Objavljen je u »Narodnim novinama« broj 137 od 8. prosinca 2010., a stupio je na snagu danom objave.

U trenutku donošenja ovog rješenja na snazi je Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji s izmjenama i dopunama (»Narodne novine« broj 137/10., 76/12., 78/16. – Uredba, 46/17. i 73/17. – ispravak, 94/18. – odluka Ustavnog suda broj: U-I-3197/2017 i dr., 114/22. i 20/23. – odluka i rješenje Ustavnog suda broj: U-I-5706/16; u daljnjem tekstu: ZoHRT).

2. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 43. stavka 3. ZoHRT-a podnio je 24. ožujka 2023. Viktor Gotovac iz Zagreba (u daljnjem tekstu: predlagatelj).

2.1. Na temelju članka 25. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), prijedlog predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom dostavljen je na očitovanje Ministarstvu kulture i medija Republike Hrvatske, koje se očitovalo 15. lipnja 2023. aktom klase: 614-03/23-01/0001, ur. broj: 532-07-01/1-23-02 od 31. svibnja 2023. Prijedlog je dostavljen na očitovanje i Hrvatskoj radioteleviziji (u daljnjem tekstu: HRT), koji je dostavio očitovanje 23. svibnja 2023. aktom ravnatelja HRT-a, urbroj: 15-802/2023-310-01 od 22. svibnja 2023. (u daljnjem tekstu: očitovanje HRT-a) uz presliku Kolektivnog ugovora za radnike u HRT-u iz ožujka 2023.

3. Na temelju članka 27. stavka 6. Ustavnog zakona od raspravljanja i glasovanja u ovom postupku izuzeli su se sutkinja Ingrid Antičević Marinović, te suci Josip Leko i Davorin Mlakar.

II. OSPORENI ČLANAK ZAKONA

4. Članak 43. stavak 3. ZoHRT-a glasi:

»Članak 43.

(...)

Kada HRT obavlja djelatnost kao javnu službu u skladu s ovim Zakonom, radnici HRT-a nemaju pravo na štrajk, što se približe uređuje općim aktom HRT-a ili kolektivnim ugovorom.«

III. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

5. Predlagatelj smatra da članak 43. stavak 3. ZoHRT-a nije u suglasnosti s člancima 3., 5. stavkom 1., 14., 16., i 60. Ustava. Također smatra da uređenje prava na štrajk, kako je to učinjeno osporenim dijelom članka 43. ZoHRT-a, vezano uz ograničenje prava na štrajk nije u suglasnosti s Ustavom. Ističe da je nejasno kada HRT

obavlja svoju djelatnost kao javnu službu, te da to obavljanje djelatnosti zakonom nije određeno. Svoja stajališta pobliže obrazlaže:

»Nadalje, a u svezi sa gornjim, kako je nejasno i arbitrarno utvrđivanje da bi i u kojem dijelu Hrvatska radiotelevizija obavlja djelatnost kao javnu službu te kako radnicima Hrvatske radiotelevizije, svima ili nekima, nije priznat status javnih službenika/ u obavljanju djelatnosti kao javne službe na Hrvatskoj radioteleviziji imala biti ograničena samo na one osobe koje djeluju u ime javnih vlasti, a zabrana štrajka morala bi se ograničiti samo na one službe prekid obavljanja kojih, može ugroziti slobode i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje ukupnog stanovništva ili jednog njegovog dijela.

Iz gornjeg slijedi kako bi ograničenje štrajka trebalo biti samo za one poslove za koje je moguće utvrditi da su najnužniji za odvijanje djelatnosti koje Hrvatska radio televizija obavlja kao javnu službu, radi zaštite sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje. Istovremeno se, pak, u Zakonu o Hrvatskoj radioteleviziji ne određuje ni okvirno ni primjerice koje bi to elementi slobode i prava drugih ljudi te pravnog poretka javnog morala i zdravlja mogli biti.

Istom, ako je pravo na štrajk ograničeno ili zabranjeno u javnim ili nužnim službama, osobama zaposlenim u takvim službama potrebno je pružiti odgovarajuća jamstva kojima će se nadomjestiti uskrata tako bitnog sredstva ostvarivanja profesionalnih interesa kao što je pravo na štrajk. (...) Gornje bi podrazumijevalo neki drugi način rješavanja kolektivnih interesnih radnih sporova tamo gdje štrajk kao borbeni ili konfliktan način nije dopušten!

(...)

U konkretnoj pravnoj situaciji, ograničavanje Ustavom Republike Hrvatske zajamčenog prava na štrajk provodi se Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji paušalnim ograničenjem prava (...), a da se to konkretizira u pogledu ograničenja općim aktom ili kolektivnim ugovorom. Faktički se ograničenje provodi općim aktom ili kolektivnim ugovorom, odnosno na taj način ograničavanje Ustavom Republike Hrvatske zajamčene slobode i prava ne štrajk ne biva provedeno zakonom, kako kaže dikcija odredbe članka 16. Ustava Republike Hrvatske, već općim aktom ili kolektivnim ugovorom – pravnim vrelima koje se u članku 16. Ustava Republike Hrvatske ne utvrđuje!

Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji, dakle ne nikako općim aktom ili kolektivnim ugovorom, trebali bi se propisati uvjeti za ograničenje prava na štrajk, no ti uvjeti ni u kojem slučaju ne bi smjeli značajno ograničiti ili čak potpuno onemogućiti pravo!

Pravo na štrajk ustavno je pravo i ono se može zakonom ograničiti samo na način i u mjeri u kojoj se mogu ograničiti i druga ustavna prava, zbog čega i granicu tog ograničavanja treba potražiti u Ustavu Republike Hrvatske, i to upravo u njegovom članku 16. koji propisuje da se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje. Stoga uređenje iz odredbe članka 43. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji nije u suglasnosti ni s odredbom članka 16. Ustava.

Navedeno ovlaštenje na pobliže uređenje općim aktom Hrvatske radiotelevizije ili kolektivnim ugovorom iz odredbe članka 43. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji nije u suglasnosti ni s člankom 14. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske kojom odredbom se jamči jednakost svih pred zakonom jer se samo zakonom može ograničiti pravo na štrajk u javnim službama, ali uvjeti za ograničenje prava na štrajk trebali bi biti točno propisani zakonom i ta ograničenja bi mogla biti samo skladna naprijed citiranoj odredbi članka 16. Ustava Republike Hrvatske, a ne takva da bi mogla dovesti do nejednakog položaja pred zakonom radnike i sindikate u Hrvatskoj radioteleviziji u odnosu na druge radnike i sindikate u drugim javnim službama.«

5.1. Osim toga, ističe i da članak 43. stavak 3. ZoHRT-a nije u suglasnosti s člankom 8. Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima («Narodne novine – Međunarodni ugovori» broj 12/93.), koji glasi:

»Članak 8.

1. Države ugovornice ovog Pakta obvezuju se osigurati:

(...)

d) pravo na štrajk uz uvjet da bude vršeno u skladu sa zakonom odnosno zemlje.

2. Ovaj članak ne sprječava da se nametnu zakonska ograničenja vršenja tih prava od strane članova oružanih snaga, redarstva ili državne uprave.

3. Ništa u ovom članku ne ovlašćuje države ugovornice Konvencije Međunarodne organizacije rada od 1948. godine o slobodi sindikalnog udruživanja i zaštiti prava na udruživanje da poduzmu zakonodavne mjere koje bi bile na štetu jamstva iz te Konvencije ili da primijene zakone na način koji bi bio na štetu jamstva iz te Konvencije ili da primijene zakone na način koji bi bio na štetu tih jamstava.«

Smatra da iz sadržaja navedenih odredaba proizlazi da se sindikalna prava, pa i pravo na štrajk, mogu ograničiti samo zakonom radi interesa državne sigurnosti ili javnog reda i mira, radi sprječavanja nereda i zločina, radi zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih, uz istovremenu »nemogućnost da se poduzimaju i zakonodavne mjere koje bi bile na štetu jamstva iz Konvencije Međunarodne organizacije rada iz 1948. (Konvencija br. 87.) o slobodi sindikalnog udruživanja i zaštiti prava na udruživanja te Konvencije Međunarodne organizacije rada iz 1949. (Konvencija br. 98.) o primjeni principa prava organiziranja i kolektivnih pregovora, a potrebno je osigurati ostvarivanje prava na štrajk u skladu sa zakonima uz mogućnost zakonskog ograničenja za oružane snage, redarstvo i državnu upravu.«

Predlaže pokretanje postupka i ukidanje osporene zakonske odredbe.

IV. OČITOVANJA NA PRIJEDLOG

6. U očitovanju Ministarstva kulture i medija, između ostaloga, navedeno je:

»Sukladno odredbama Zakona Hrvatska radiotelevizija je pravna osoba koja ima status javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska. Djelatnost HRT-a je proizvodnja radijskog, audiovizualnog i multimedijiskog programa, glazbena proizvodnja, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga, multimedijiskih usluga i usluga elektroničkih publikacija kao javnih usluga. Nadalje, Zakonom je između ostaloga propisano da HRT u svojim programima mora zadovoljiti interese javnosti na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te da javne usluge HRT-a sadrže programske obveze HRT-a koje ispunjavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe hrvatskog društva, jamče pluralizam, uključujući kulturnu i jezičnu raznolikost. Slijedom navedenoga razvidno je da su upravo u glavi III. Zakona definirani sadržaj i funkcije javnih usluga HRT-a.

Zakon propisuje način financiranja Hrvatske radiotelevizije, a sukladno članku 34. 'Svatko tko ima u vlasništvu ili posjedu radijski i televizijski prijamnik odnosno drugi uređaj za prijam radijskog ili audiovizualnog programa na području Republike Hrvatske koje je pokriveno prijenosnim signalom dužan je HRT-u plaćati mjesečnu pristojbu utvrđenu člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.' Upravo činjenica da su svi građani Republike Hrvatske u obvezi financirati proizvodnju i objavljivanje programa javnog televizijskog servisa razvidno je da isti ne može onemogućiti pravo građanima na dostupnost informacijama.

Zakon o medijima ('Narodne novine', broj 53/2004., 84/2011., 81/2013. i 114/2022.), koji su kao lex specialis dužni primjenjivati svi mediji u nadležnosti Republike Hrvatske pa tako i Hrvatska radiotelevizija, u članku 19. stavcima 1. i 2. propisuje, 'U slučaju ratnoga stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, te velikih prirodnih nepogoda nakladnik je obavezan na zahtjev nadležnoga državnog tijela objaviti bez naknade proglose, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela. U slučaju tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija kad postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, sigurnost zemlje, te javni red i mir, nakladnik je obavezan na zahtjev nadležnoga državnog tijela objaviti bez naknade proglose, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela.'

Zakon u članku 1. stavku 5. propisuje da se na Hrvatsku radioteleviziju primjenjuju odredbe Zakona o elektroničkim medijima, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, a Zakon o elektroničkim

medijima ('Narodne novine', broj 111/2021. i 114/2022.) u članku 20. propisuje da radi trenutne zaštite pravnog poretka te zaštite života, sigurnosti, zdravlja stanovništva ili imovine veće vrijednosti, za trajanja velikih prirodnih nepogoda ili velikih nesreća, katastrofa ili epidemija zaraznih bolesti prema posebnom zakonu ministar naredbom može pružateljima medijskih usluga narediti obveznu objavu proglašenja i službenih priopćenja nadležnih državnih tijela bez naknade te da su pružatelji medijskih usluga dužni obavijesti objaviti na način da budu pristupačne i djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom.

Citirane odredbe i Zakona o medijima i Zakona o elektroničkim medijima nesumnjivo upućuju na obvezu Hrvatske radiotelevizije da svoj program mora učiniti dostupnim svim građanima te da se sukladno članku 61. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da se štrajk može ograničiti između ostaloga i u javnim službama te je slijedom toga i omogućeno Hrvatskoj radioteleviziji da Kolektivnim ugovorom uredi to pravo.

Ističemo također da je Zakon o ustanovama ('Narodne novine', broj 76/1993., 29/1997., 47/1999., 35/2008., 127/2019. i 151/2022.) u članku 6. propisao da se ustanova osniva kao javna ustanova ako je djelatnost ili dio djelatnosti koju obavlja zakonom određena kao javna služba, a da članak 9. stavkom 2. Zakona o radu ('Narodne novine' broj 93/2014, 127/2017, 98/2019, 151/2022), propisuje da 'Poslodavac, udruge poslodavaca i sindikati mogu kolektivnim ugovorom ugovoriti uvjete rada nepovoljnije od uvjeta određenih ovim Zakonom, samo ako je ovim ili drugim zakonom to izričito propisano.'

Europska socijalna povelja ('Narodne novine', broj 15/2002. – međunarodni ugovori) u članak 6. stavku 1. točki 4. propisuje da se ugovorne stranke obvezuju na pravo zaposlenika na štrajk, ali i da svaka ugovorna stranka može zakonom urediti prava na štrajk.

Nastavno ističemo da smo mišljenja da pojam javne službe nije potrebno u svakom zakonu definirati budući da je on kao takva opće definiran kako u legislativi tako i u pravnoj znanosti te obuhvaća ne samo društvene djelatnosti, nego i druge djelatnosti koje po svojoj prirodi imaju gospodarski odnosno komercijalni karakter. Podredno skrećemo pažnju i na važnu ulogu u određivanju odnosa prema javnim službama, koja se nalazi u nizu dokumenata koje je objavila Europska komisija, a koji pokazuju njezin stav po ovom pitanju.(...)

Podnositelj prijedloga poziva se na Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te tvrdi da je on po pravnoj snazi iznad zakona prema članku 141. Ustava Republike Hrvatske. Međutim, u Međunarodnom paktu člankom 8. države se obvezuju da će osigurati pravo na štrajk, ali jasno stoji da treba biti zadovoljen uvjet da se on vodi u skladu sa zakonima određene zemlje, a u istom članku stavak 2. propisuje da se pravo na štrajk ne zabranjuje nametanjem zakonskih ograničenja u ostvarivanju toga prava pripadnicima oružanih snaga ili policije ili državnih službi.

Na kraju ističemo da je sukladno odredbama Zakona Hrvatska radiotelevizija uredila pitanje prava na štrajk svojim kolektivnim ugovorom od 2010. godine do danas.«

6.1. U očitovanju HRT-a navedeno je:

»Odredbom članka 9. stavkom 2. Zakona o radu ('Narodne novine' br. 93/2014, 127/2017, 98/2019, 151/2022), propisano je da:

'(2) Poslodavac, udruge poslodavaca i sindikati mogu kolektivnim ugovorom ugovoriti uvjete rada nepovoljnije od uvjeta određenih ovim Zakonom, samo ako je ovim ili drugim zakonom to izričito propisano.'

(...)

Nastavno na Vaše traženje, obavještavamo Vas da je trenutno važećim Kolektivnim ugovorom za radnike u Hrvatskoj radioteleviziji, iz ožujka 2023., kojim su poslodavac i tri reprezentativna sindikata HRT-a uredili prava i obveze stranaka, među kojima i ograničenje prava na štrajk u tri članka (86, 87. i 88.), kako slijedi:

Članak 86.

U slučajevima elementarnih nepogoda, epidemija, izvanrednog stanja ili ratnog stanja, radnici nemaju pravo na štrajk.

Ograničenje prava na štrajk odnosi se na sve članove sindikata radnike kod Poslodavca. Ograničenje navedenog prava započinje kada mjerodavno državno tijelo proglaši izvanredne ili posebne mjere iz

stavka 1. ovog članka i traje sve dok to tijelo ne donese odluku o prestanku izvanrednih ili posebnih mjera.

Članak 87.

U slučaju iz članka 86. ovog Ugovora Poslodavac će dostaviti obavijest svim sindikatima koji imaju članove kod Poslodavca o tome da su nastupile okolnosti zbog kojih na temelju Zakona radnici nemaju pravo na štrajk, kao i obavijest o prestanku razloga zbog kojih je to pravo bilo ograničeno.

Članak 88.

U vremenu ograničenoga prava na štrajk Poslodavac je dužan koristiti se svim metodama mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova kako bi se otklonili svi razlozi nezadovoljstva radnika, odnosno zaposlenih i u cijelosti zadovoljile obveze obavljanja djelatnosti Poslodavca.'

Nastavno na spomenute odredbe u važećem Kolektivnom ugovoru, važno je za istaknuti da su i svi su prethodni Kolektivni ugovori za radnike u HRT-u, počevši od 2010. godine odnosno od donošenja Zakona o HRT-u, sadržavali navedene odredbe.

S obzirom da je Kolektivni ugovor zapravo sporazum između HRT-a kao Poslodavca i reprezentativnih sindikat kao predstavnika radnika isti predstavlja njihovu pravu volju te sukladno navedenom smatramo da su odredbe Kolektivnog zakonski utemeljene, ponajprije odredbama Zakona o radu a potom i odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, kao *lex specialis*.«

V. MJERODAVNE ODREDBE USTAVA

7. Za ocjenu prigovora predlagatelja mjerodavne su sljedeće odredbe Ustava:

»Članak 3.

(...) jednakost... vladavina prava... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.«

»Članak 16.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitile slobode i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

(...)«

»Članak 60.

Jamči se pravo na štrajk.

U oružanim snagama, redarstvu, državnoj upravi i javnim službama određenima zakonom može se ograničiti pravo na štrajk.«

VI. OCJENA USTAVNOG SUDA

8. Predlagatelj osporava članak 43. stavak 3. ZoHRT-a smatrajući da ograničava pravo na štrajk na način koji nije u suglasnosti s člankom 60. stavkom 2. Ustava jer je osporena zakonska odredba nejasna i neprecizna zato što nije određeno u kojem slučaju i u kojem dijelu HRT obavlja javnu službu. Također smatra da se samo zakonom može odrediti u kojim slučajevima štrajk nije dopušten, a ne da se to određuje podzakonskim aktom ili kolektivnim ugovorom.

9. Zahtjevi pravne sigurnosti i vladavine prava iz članka 3. Ustava traže da pravna norma bude dostupna adresatima i za njih predvidljiva, to jest dovoljno precizna da mogu stvarno i konkretno – po potrebi uz odgovarajući savjet – znati svoja prava i obaveze do stupnja koji je razuman u danim okolnostima kako bi se prema njima mogli ponašati.

Kad se taj zahtjev ne poštuje, neodređene i neprecizne pravne norme otvaraju prostor arbitrarnom odlučivanju upravnih i sudbenih tijela. Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme mora se smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava jer bi njegovo zanemarivanje ugrozilo druge sastavnice načela pravne sigurnosti kao dijela načela vladavine prava, osobito zahtjeve za jedinstvenom primjenom prava te poštovanjem učinaka pravomoćnih presuda i drugih odluka tijela državne i javne

vlasti (stajalište Ustavnog suda iz odluke broj: U-I-722/2009 od 6. travnja 2011.; »Narodne novine« broj 44/11.).

10. Stoga je Ustavni sud prvo razmotrio pitanje zadovoljava li osporeni članak 43. stavak 4. ZoHRT-a zahtjeve predvidljivosti, preciznosti i određenosti pravne norme.

Iz osporene norme proizlazi da je na HRT-u zabranjen štrajk kada svoju djelatnost obavlja kao javnu službu, a to se pobliže uređuje općim aktom HRT-a ili kolektivnim ugovorom.

U odnosu na status i djelatnost HRT-a kao javne ustanove koja obavlja javnu službu, Ustavni sud podsjeća da je o tome zauzeo stajalište u rješenju broj: U-I-662/2011 i dr. od 10. srpnja 2018. (www.usud.hr), u kojem je, između ostaloga, navedeno:

»HRT je pravna osoba koja ima status javne ustanove čija se djelatnost, funkcija i sadržaj javnih usluga, financiranje, upravljanje, nadzor i način rada uređuju ZoHRT-om i propisima donesenim na temelju njega. Osnivač HRT-a je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske.

HRT obavlja djelatnost pružanja javnih radiodifuzijskih usluga te mu Republika Hrvatska za njegovo obavljanje osigurava samostalno i neovisno financiranje sukladno ZoHRT-u i Pravilima o državnim potporama. HRT je u obavljanju svoje djelatnosti neovisan o bilo kakvom političkom utjecaju i pritiscima promicatelja komercijalnih interesa. Djelatnost je HRT-a proizvodnja radijskog audiovizualnog i multimedijalnog programa, glazbena proizvodnja, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga, multimedijalnih usluga i usluga elektroničkih publikacija kao javnih usluga (članci 1. i 3. ZoHRT-a; v. točku 12. obrazloženja ovog rješenja).

U skladu s propisanim programskim načelima HRT kao javni servis koji pruža javne usluge u svojim programima mora, prije svega, zadovoljiti interese javnosti na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, te osigurati odgovarajuću zastupljenost informativnog, umjetničkog, kulturnog, obrazovnog, dječjeg, zabavnog, športskog i drugog sadržaja; dužan je trajno, istinito, cjelovito, nepristrano i pravodobno informirati javnost o činjenicama, događajima i pojavama u zemlji i inozemstvu od javnog interesa, poštovati i poticati pluralizam političkih, religijskih, svjetonazorskih i drugih ideja, te omogućiti javnosti da bude upoznata s tim idejama; nepristrano obrađivati politička, gospodarska, socijalna, religijska, zdravstvena, kulturna, obrazovna, znanstvena, ekološka i druga pitanja, omogućujući ravnopravno sučeljevanje stajališta različitih izvora (članci 5. – 8. ZoHRT-a). (...)

U odnosu na zadaće koje za pružatelja radiodifuzijskih usluga proizlaze iz javne naravi njihove djelatnosti, koja treba služiti općem dobru, za istaknuti je da uz programska načela sadržana u člancima 5. – 8. (citiranih u točki 12. obrazloženja ovog rješenja), ZoHRT u glavi III. naslova 'Definicije sadržaja i funkcije javnih usluga' (članci 9. – 16.) detaljno i široko određuje sadržaj programskih obveza HRT-a kao pružatelja javnih usluga koje trebaju ispuniti demokratske, socijalne i kulturne potrebe hrvatskog društva, jamčiti pluralizam, uključujući kulturnu i jezičnu raznolikost (članak 9. stavak 1. ZoHRT-a). U ostvarivanju tih obveza HRT je, između ostalog, osobito dužan informirati javnost o političkim, gospodarskim, socijalnim, zdravstvenim, kulturnim, obrazovnim, znanstvenim, religijskim, ekološkim, športskim i drugim događajima i pojavama u zemlji i inozemstvu te osigurati otvorenu i slobodnu raspravu o svim pitanjima od javnog interesa; proizvoditi i objavljivati programe namijenjene odgoju i obrazovanju djece, mladih i odraslih te znanstvene programe; informirati i obrazovati o očuvanju kulturne i prirodne baštine, o zaštiti prirode, okoliša i ljudskog zdravlja te promicati pravo građana na zdrav okoliš; informirati i obrazovati o demokraciji, civilnom društvu i kulturi javnog dijaloga i pridonositi suzbijanju diskriminacije na svakoj osnovi u skladu s Ustavom i propisima (članak 9. stavak 2. ZoHRT-a).

Nadalje, člankom 13. ZoHRT-a propisano je da se zakonom propisane obveze HRT-a, vrsta, opseg i sadržaj javnih usluga, te iznos i izvori sredstava za njihovo financiranje pobliže utvrđuju ugovorom sklopljenim između HRT-a i Vlade. Ugovor se sklapa na razdoblje od pet godina. Prije sklapanja (novog) ugovora HRT je dužan o prijedlogu programskih obveza provesti javnu raspravu u trajanju od 45 dana,

kako bi se javnost imala priliku očitovati ispunjavaju li predložene programske obveze zakonom propisane kriterije.«

Iz navedenoga proizlazi da HRT nedvojbeno obavlja javnu službu te da spada u službe iz članka 60. stavka 2. Ustava u kojima se zakonom može ograničiti pravo na štrajk.

11. Međutim, iz ZoHRT-a nije jasno koji dio svoje djelatnosti i u kojim okolnostima HRT obavlja kao javnu službu, odnosno sudjeluju li svi djelatnici HRT-a u obavljanju javne službe (primjerice kostimeri, frizeri i sl.) ili su to samo djelatnici koji neposredno sudjeluju u proizvodnji i snimanju programa koji se emitira. Također nije jasno spada li sav program u javnu službu, odnosno spada li primjerice dramski ili program iz kulture također pod tu definiciju.

12. U ovom postupku ostaje odgovoriti i na prigovor da osporenim člankom 43. stavkom 3. ZoHRT-a pravo na štrajk nije ograničeno zakonom već podzakonskim aktom ili kolektivnim ugovorom.

Pravo na štrajk je ustavno pravo i može se u smislu članka 16. stavka 1. Ustava ograničiti samo zakonom. Prenošnje zakonodavne ovlasti na ravnatelja HRT-a (koji bi donio opći akt) ili na kolektivni ugovor za djelatnike HRT-a nije u suglasnosti s člankom 3. Ustava i vladavini prava kao najvišoj vrednosti ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Dakle, pravo na štrajk u javnoj službi može se ograničiti samo zakonom kojim će se propisati okolnosti kada je štrajk u potpunosti ili djelomično zabranjen.

Iz ZoHRT-a ne mogu se utvrditi stvarni razmjeri ograničenja prava na štrajk kako bi se ono moglo preispitati u ustavnosudskom postupku.

13. Kolektivnim ugovorom za radnike u Hrvatskoj radioteleviziji iz ožujka 2023., kojim su HRT kao poslodavac i tri reprezentativna sindikata HRT-a uredili prava i obveze stranaka, među kojima i ograničenje prava na štrajk, u odnosu na to pitanje određuje:

»Članak 86.

U slučajevima elementarnih nepogoda, epidemija, izvanrednog stanja ili ratnog stanja, radnici nemaju pravo na štrajk.

Ograničenje prava na štrajk odnosi se na sve članove sindikata radnike kod Poslodavca. Ograničenje navedenog prava započinje kada mjerodavno državno tijelo proglasi izvanredne ili posebne mjere iz stavka 1. ovog članka i traje sve dok to tijelo ne donese odluku o prestanku izvanrednih ili posebnih mjera.

Članak 87.

U slučaju iz članka 86. ovog Ugovora Poslodavac će dostaviti obavijest svim sindikatima koji imaju članove kod Poslodavca o tome da su nastupile okolnosti zbog kojih na temelju Zakona radnici nemaju pravo na štrajk, kao i obavijest o prestanku razloga zbog kojih je to pravo bilo ograničeno.

Članak 88.

U vremenu ograničenoga prava na štrajk Poslodavac je dužan koristiti se svim metodama mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova kako bi se otklonili svi razlozi nezadovoljstva radnika, odnosno zaposlenih i u cijelosti zadovoljile obveze obavljanja djelatnosti Poslodavca.«

14. O pravnoj prirodi kolektivnog ugovora u odnosu na članak 125. (128.) Ustava, Ustavni sud već je izrazio stajalište u rješenjima broj: U-II-363/2015 od 17. veljače 2015. (www.usud.hr), U-II-318/2003 i dr. od 9. travnja 2003. (»Narodne novine« broj 72/03.), U-II-4380/2004 i dr. od 14. lipnja 2006. i dr. (www.usud.hr). U tim predmetima utvrdio je da o (ne)suglasnosti kolektivnog ugovora s Ustavom, prisilnim propisima te moralom društva odlučuju sudovi, primjenom propisa obveznog prava o ništetnosti ugovora. Ustavni sud tek u povodu eventualne ustavne tužbe odlučuje jesu li sudskom presudom, donesenom u takvom sporu, povrijeđena ljudska prava i temeljne slobode zajamčene Ustavom. Iz navedenog proizlazi da

Ustavni sud nije nadležan odlučivati o pravnoj valjanosti kolektivnih ugovora u postupku ocjene suglasnosti zakona s Ustavom i drugih propisa s Ustavom i zakonom.

15. Dakle, zakonodavac je prenio svoju ovlast ograničenja prava na štrajk na stranke kolektivnog ugovora, a taj kolektivni ugovor ne može biti predmet ocjene u postupku pred Ustavnim sudom, što dovodi do situacije u kojoj djelatnici HRT-a ostaju bez valjane ustavnosudske zaštite svog prava na štrajk, koje se može samo iznimno ograničiti zakonom.

Iz zakona kojim se štrajk ograničava mora biti jasno vidljiv legitimni cilj ograničenja te da su upotrijebljene mjere i sredstva prikladna i razmjerna potrebi za ograničenjem tog prava.

16. Zbog toga Ustavni sud ocjenjuje da članak 43. stavak 3. ZoHRT-a ne zadovoljava zahtjeve pravne sigurnosti objektivnog pravnog poretka i protivan je zahtjevima koji proizlaze iz vladavine prava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske (članak 3. Ustava).

17. Nadalje, članak 19. stavci 1. i 2. Zakona o medijima (»Narodne novine« broj 53/04., 84/11., 81/13. i 114/22.), koji se primjenjuje na HRT i koji propisuje da je u slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, te velikih prirodnih nepogoda i nakladnik obvezan na zahtjev nadležnoga državnog tijela objaviti bez naknade proglose, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela. U slučaju tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija kad postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, sigurnost zemlje, te javni red i mir, nakladnik je obvezan na zahtjev nadležnoga državnog tijela bez naknade objaviti

proglose i službena priopćenja nadležnih državnih tijela. Članak 20. Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine« broj 111/21. i 114/22.) propisuje da radi trenutne zaštite pravnog poretka te zaštite života, sigurnosti, zdravlja stanovništva ili imovine veće vrijednosti, za trajanja velikih prirodnih nepogoda ili velikih nesreća, katastrofa ili epidemija zaraznih bolesti prema posebnom zakonu ministar naredbom može pružateljima medijskih usluga narediti obveznu objavu proglosa i službenih priopćenja nadležnih državnih tijela bez naknade te da su pružatelji medijskih usluga dužni obavijesti objaviti na način da budu pristupačne i djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, nisu mjerodavni za ocjenu suglasnosti s Ustavom osporene odredbe.

Navedeni propisi primjenjuju se na sve elektroničke medije i svi imaju jednake obveze u navedenim situacijama. Međutim, to ne može biti osnova za ograničenje prava na štrajk radnika HRT-a, kako to smatra Ministarstvo kulture i medija.

18. Iz navedenih je razloga Ustavni sud pokrenuo postupak i ukinuo članak 43. stavak 3. ZoHRT-a, na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona (točka I. izreke odluke).

Točka II. izreke odluke temelji se na članku 29. Ustavnog zakona.

Broj: U-I-1621/2023

Zagreb, 6. veljače 2024.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

dr. sc. Miroslav Šeparović, v. r.

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Zdenka Pogarčić

10 000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednica Uprave: doc. dr. sc. Darija Prša

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graľjuk, v. d.

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb,

Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.

Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.

Novine izlaze jedanput tjedno i prema potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871,
e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.

Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2024. godinu iznosi 340,80 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 781,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 973,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se preplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.

O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 6,00 EUR.

Nika Bačić Selanec, Melita Carević, Tamara Čapeta, Iris Goldner Lang, Antonija Ivančan, Filip Kuhta, Mislav Mataija, Tamara Perišin, Davor Petrić, Luka Petrović, Siniša Rodin, Goran Selanec, Snježana Vasiljević

PRAVO UNUTARNJEG TRŽIŠTA EUROPSKE UNIJE

Recenzenti:

Jasminka Pecotić Kaufman i Tunjica Petrašević

Pregled sadržaja

- I. Unutarnje tržište – osnovni pojmovi i uloga Suda Europske unije – Tamara Čapeta i Siniša Rodin
- II. Sloboda kretanja roba – Tamara Perišin i Luka Petrović
- III. Sloboda kretanja radnika – Iris Goldner Lang
- IV. Građanstvo Europske unije – Nika Bačić Selanec
- V. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga – Davor Petrić
- VI. Sloboda kretanja kapitala – Melita Carević i Mislav Mataija
- VII. Pravo tržišnog natjecanja i pravo državnih potpora u Europskoj uniji – Melita Carević
- VIII. Javna nabava u Europskoj uniji – Filip Kuhta
- IX. Odnos tržišnih sloboda i temeljnih prava – Snježana Vasiljević
- X. Jedinstveno digitalno tržište – Antonija Ivančan
- XI. Uloga Ustavnog suda u provedbi prava Europske unije u okviru pravnog poretka Republike Hrvatske – Goran Selanec

Cijena: 32,25 EUR

▣ Pravna biblioteka ▣ Europsko pravo ▣ listopad 2021. ▣ meki uvez ▣

Oznaka: 811-477

Više na: www.nn.hr

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652 866, 6652 843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: prodajaknjiga@nn.hr, odnosno kupiti u našim prodavaonicama ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.

Barbara Herceg Pakšić

ISPRIKA U KAZNENOM PRAVU – PREKORAČENJE GRANICA NUŽNE OBRANE I KRAJNJA NUŽDA

Recenzenti:

Davor Derenčinović, Igor Martinović, Marin Mrčela

Cijena: 24,16 EUR

▣ Pravna biblioteka – monografije ▣ veljača 2021. ▣ meki uvez

Oznaka: 811-468

Više na: www.nn.hr

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652 866, 6652 843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: prodajaknjiga@nn.hr, odnosno kupiti u našim prodavaonicama ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.